

1 : 21 *afleggen en ontvangen*

In het grieks staan deze werkwoorden in een verschillende vorm. Dat houdt in dat “*legt af*” wijst op een daad die ik nooit meer hoeft te herhalen, terwijl “*ontvangt*” gaat over een steeds doorgaande activiteit.

Dat is een belangrijk verschil!

- *legt af*

Het eerste stukje van de zin zouden we dan als volgt kunnen lezen: “Nadat u eens voor altijd alle onreinheid en overmaat van boosheid hebt afgelegd ...”.

Het kan gebeuren dat ik mezelf niet kon beheersen en tē boos ben geworden. Dan heb ik dat oprecht te belijden aan God en (indien nodig) aan mensen.

Wat God betreft is het dan weg, voor altijd. Dat geldt ook voor alles wat anderen wellicht níet merken, maar wat wel degelijk in mij naar boven is gekomen aan vuile gedachten. Al die onreinheid moet ik belijden en dan doet God ze weg¹, voor altijd.

Eenzijds ziet God geen enkele zonde door de vingers. Het moet wél beleden worden, Anderzijds geldt: zodra ik het beleden heb, hoeft ik er niet meer over te tobben. Dat is belangrijk!

Toch lukt het ons niet altijd om er zo mee om te gaan. Dat is niet erg, want het hoort bij de geestelijke groei die God in ons leven wil geven.

Petrus gebruikt dezelfde werkwoordsvorm wanneer hij schrijft: “Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u”².

Letterlijk staat er: “Nadat u eens voor altijd al uw bekommernis op Hem geworpen hebt, zorgt Hij voor u”.

Lukt mij dat altijd? Tob ik niet nog vaak over de vraag of God mijn worsteling wel goed behoord of begrepen heeft, nadat ik er voor gebeden heb?

Klopt helemaal! En toch wil God mij voorhouden dat ik het mag loslaten, zodra ik met mijn zonden of mijn zorgen bij Hem geweest ben.

¹ 1 Johannes 1 : 9

² 1 Petrus 5 : 7

- *ontvangt*

Steeds opnieuw dien ik het *ingeplante woord* te ontvangen, dat is het Woord van God. In vers 18 is de Bijbel *het woord der waarheid*, bedoeld om ons te helpen om de dingen te zien zoals God ze ziet. In vers 21 ligt de nadruk op vrucht dragen.

Inplanten wijst op *inenten*, zoals takken op een stam worden ingeënt.

Jaren geleden stond in onze tuin een Japanse kers, die mooie rose bloesem gaf. Na enige tijd kwam uit de stam een takje, waar witte bloesem aan groeide. Iemand die er verstand van had, wees me er op dat de witte bloesem de oorspronkelijke bloesem van de stam was, en dus veel sterker was dan de rose. De takken met rose bloesem waren geënt, en zouden uiteindelijk ophouden met bloeien als ik niet elk takje uit de oude stam direct zou verwijderen.

God weet welke ‘vrucht’ er uit mijn oude natuur kan komen: alle mogelijke onreinheid en een overmaat aan boosheid.

Om dat tegen te gaan geeft Hij Zijn Woord, en hoopt dat ik het met zachtmoedigheid (bereidwilligheid) aanneem, zodat het de vruchten voortbrengt die Hij graag wil zien. Dat Woord is bovendien heilzaam voor de binnenkant, juist wanneer boosheid van anderen wonden hebben geslagen

Een voorbeeld van iemand bij wie dit zo werkte? De Heer Jezus hoefde weliswaar nooit enige onreinheid of boosheid af te leggen, maar woorden van mensen sloegen talloze en diepe wonden in Zijn ziel. Dan was het overdenken van Gods Woord voor Hem een enorme troost³.

1 : 22 *daders van het woord*

Zodra Gods Woord in mijn ziel aan het werk is, moet dat op de één of andere manier merkbaar worden in mijn gedrag. Als ik geen *dader van het woord* ben, mag een ander zich terecht afvragen of er bij mij van binnen wel iets is veranderd door het Woord van God. Na een bekering horen werken te volgen die daarbij passen⁴.

³ Psalm 119 : 50 en vele anderen

⁴ Mattheüs 3 : 8

Dat is een belangrijke volgorde: eerst bekering, daarna werken.

Bij de bekering van Saulus is die volgorde onmiddellijk zichtbaar. Als hij zijn bekering vertelt aan zijn Joodse volksgenoten⁵, dan draait het voor hem om twee belangrijke vragen:

- 1) Wie bent U, Heer?
- 2) Wat moet ik doen, Heer?

Dat is kenmerkend geweest voor het hele verdere leven en dienst van deze grote apostel. Hij wil de Heer Jezus steeds beter leren kennen, zodat hij in woord en daad steeds meer op Hem gaat lijken.

Het is dus enerzijds belangrijk dat er na een bekering werken komen, die horen bij het nieuwe leven uit God. Als dat niet gebeurt misleiden we onszelf.

Maar anderzijds misleiden we onszelf (en anderen) ook, als we de eerste vraag van Saulus overslaan en ons alleen bezighouden met de tweede. Die mensen zijn er, ook vandaag. Zij doen indrukwekkende dingen, maar zullen straks door de Heer ter verantwoording geroepen worden. Kennelijk zijn zij in staat om *in Zijn naam te profeteren, demonen uit te werpen en veel krachten te doen, maar de Heer zal hen zeggen: "Ik heb u niet gekend: gaat weg van Mij, werkers van de wetteloosheid!"*⁶

Het is van vitaal belang om de beide vragen van Saulus elke dag voor ogen te hebben.

1 : 23 - 24 zichzelf bekijken in een spiegel

Opnieuw gebruikt Jakobus een voorbeeld uit het alledaagse leven: zichzelf bekijken in een spiegel.

Dit is niet even een vluchtige blik om te zien of mijn uiterlijk acceptabel is, maar aan mij wordt een spiegel voorgehouden. En in die spiegel zie ik *mijn natuurlijk gezicht*, of letterlijk: *het gezicht van mijn geboorte*.

Jakobus zegt mij dan: als jij in die spiegel kijkt, je omdraait en gewoon verder leeft, dan ben je een hoorder van het woord en geen dader.

Met andere woorden: het gezicht in die spiegel moet iets met mij doen!

Wat zou hij daarmee bedoelen?

⁵ Handelingen 22 : 1 - 21

⁶ Mattheüs 7 : 22 - 23

Het zal ons niet verbazen dat alleen het Woord van God voor mij de spiegel kan zijn, waarin ik het gezicht van mijn geboorte zie.

Daarin lees ik hoe ik als zondaar geboren werd, hoe mijn oren functioneerden, hoe ik mijn mond gebruikte, kortom: hoe ik was vóór mijn bekering.

Ná mijn bekering is er een nieuw gezicht overheen geschoven, namelijk het gezicht van mijn wedergeboorte. Dat is het gezicht van de nieuwe mens die God van mij gemaakt heeft, een mens die mag lijken op de Heer Jezus. Als ik dan in de spiegel kijk, zie ik de oren van de Heer Jezus en wil ik leren luisteren zoals Hij. Dan zie ik Zijn mond en wil leren zwijgen zoals Hij, en ook leren spreken zoals Hij. Elke dag houdt God mij die spiegel voor, en vraagt of ik steeds meer op Zijn Zoon wil lijken⁷.

Zou ik mij dan willen omdraaien, weggaan en kunnen vergeten hoe Hij eruit ziet?

Jakobus noemt zich met vreugde een slaaf van Jezus Christus⁸. Het is voor hem genoeg om te worden als zijn heer⁹.

1 : 25 de volmaakte wet, die van de vrijheid

Hij brengt zijn Joodse lezers bij de wet, die ze waarschijnlijk goed kennen. Maar hij spreekt niet over de wet van de Sinaï, maar over de wet van de vrijheid.

De wet die God bij Sinaï gaf had een belangrijke taak als pedagoog (= begeleider van een kind) tot op het moment dat Christus kwam¹⁰. Hij kwam om de wet te vervullen¹¹, dat wil zeggen: tot volmaaktheid te brengen, dus om aan de wet een diepere, volmaakte inhoud te geven. Het zou vanaf dat moment alleen maar om Hèm gaan!

In de z.g. bergrede¹² vergelijkt Hij een paar keer wat er in het Oude Testament stond met wat Hij zegt¹³. En dat is een enorm verschil!

⁷ Romeinen 8 : 29, 2 Korinthe 3 : 18

⁸ Jakobus 1 : 1

⁹ Mattheüs 10 : 25

¹⁰ Galaten 3 : 24

¹¹ Mattheüs 5 : 17

¹² Mattheüs 5 - 7

¹³ Mattheüs 5 : 21, 27, 31, 33, 38

Een klein kind krijgt thuis te horen, dat het niet naar buiten mag. Een volwassene krijgt dat niet te horen want hij is vrij om overal naar toe te gaan.

Waarom behandelt God ons als volwassenen? Omdat wij het nieuwe leven hebben en dat is Christus¹⁴. Dan willen wij niets liever dan de twee vragen van Saulus stellen.

Die vragen zijn voor Saulus (later Paulus) nooit een knellend juk geweest, hoewel het werk soms best moeilijk was¹⁵.

Als hij gevangen zit, krijgt hij te maken met jaloerse broeders die graag zijn opengevallen plaats innemen om te prediken. In volwassen geestelijke vrijheid zegt hij dat hij blij is dat Christus gepredikt wordt, en de rest doet er niet toe¹⁶.

Paulus is dan ook zo'n *dader van het werk*, namelijk van het werk dat God hem heeft toevertrouwd.

Het is altijd goed om te beseffen dat God het werk uitdeelt. Het is dus niet het werk dat ik naar mezelf heb toegetrokken, maar het werk waar Hij me van overtuigd heeft en waar Hij op Zijn moment de gelegenheid voor biedt om het te gaan doen.

Het is dus *Zijn* werk en niet *mijn* werk.

Dat betekent ook dat Hij bepaalt wanneer het werk stopt, ongeacht of dat op een prettige manier gebeurt of dat dat noodgedwongen is. Dat laatste kan de nodige worstelingen met zich meebrengen, zoals dat misschien ook bij Paulus het geval was, maar uiteindelijk moet ik leren accepteren dat onder Zijn toelating dit werk voor mij stopt.

In het algemeen betekent dat wèl dat er ander werk komt, ook van Hem.

Elke christen die zo voor de Heer werkt is *gelukkig in zijn doen*.

Wat een vrijheid om als kind van God te leven. God verzorgt me met het ingeplante woord, houdt me het beeld van Zijn Zoon voor ogen en geeft me werk te doen dat Hij voor mij heeft uitgedacht.

1 : 26 inhoudsloze godsdienst

Elk mens is tot op zekere hoogte godsdienstig, maar wat is dat waard als iemand zijn tong niet in toom weet te houden?

Veel *praten* en al helemaal *snel oordelen* staan haaks op een leven dat (naar men zegt) aan God is toegewijd. Dat kan het gevolg zijn van een vluchtige blik in de spiegel. Het beeld van de Heer Jezus heeft geen enkel effect gehad.

Zo'n leven, ook al is dat nog zo godsdienstig, is waardeloos en inhoudsloos.

1 : 27 reine en onbevleete godsdienst

Wat een verschil met iemand die graag op de Heer Jezus wil lijken. Die zoekt niet de grote werken waar anderen van onder de indruk komen, en waar hij misschien complimenten voor krijgt.

Nee, die heeft een hart dat klopt zoals het hart van Zijn Vader, die "Vader van de wezen en Rechter van de weduwen is"¹⁷. Voor zo'n godsdienst heb je geen bijzondere gaven of talenten nodig, alleen maar een hart dat klopt voor je Heer en een paar gevouwen handen om te bidden om kracht en wijsheid bij de dienst. Heel vaak is zo'n klein werk uitgegroeid tot iets veel groters.

Ook onder de wet had God veel aandacht gevraagd voor de wees en de weduwe¹⁸.

Deze dienst wordt wellicht onopvallend en in stilte uitgevoerd, waarschijnlijk gewoon *onder vier ogen*. Dat is buitengewoon belangrijk werk, maar het kan risico's met zich meebrengen. Daarom onderstreept Jakobus dat deze kant van de ware godsdienst gekenmerkt moet worden door *reinheid*.

Er is ook nog een andere kant, en dat is het feit dat ik mezelf *onbesmet* dient te bewaren in deze wereld. Ik dien er dus voor te zorgen dat niets van deze wereld tussen mij en God in staat, want ook dan is mijn godsdienst niet zoveel waard.

Een voorbeeld?

Wie anders dan onze Heiland!

¹⁴ Kolosse 3 : 4

¹⁵ 2 Korinthe 11 : 23 - 29

¹⁶ Filippi 1 : 15 - 18

¹⁷ Psalm 68 : 6

¹⁸ Deuteronomium 10 : 18 e.a.